

Motion till riksdagen

1986/87:Jo745

Viola Claesson och Jan Jennehag (vpk)

Förbud mot användningen av vissa kemikalier i jordbruket

Från miljölagstiftarens sida är det beklämmande att se hur kemikalietillverkarna lyckas lansera nygamla gifter som stoppats av produktkontrollen.

Ett exempel på ovan nämnda manöver på området är den pesticid som i dag får användas som jordförbättringsmedel, en nitrifikationshämmare. Kunskaperna om denna jordbrukskemikalies kortsiktiga och långsiktiga effekter på den biologiska aktiviteten i marken är närmast obefintliga. Därtill kommer att forskarna på området fortfarande diskuterar huruvida medlen över huvud taget har den verkan som tillverkarna påstått, nämligen att minska nitratutlakningen.

Läckage av nitrat (NO_3^-) är ett stort problem i svenskt jordbruk. Följderna av utlakningen och de åtgärder som behöver sättas in för att minska den har behandlats i en annan vpk-motion.

Nitrifikationen är en kemisk process som utförs av bakterier. De omvandlar ammoniumkväve (NH_4^+) till nitrat och utvinner själva energi ur den processen. Det är en naturlig process och förekommer i större eller mindre utsträckning i alla typer av jordar. Kemiindustrin har under de senaste åren lanserat nitrifikationshämmare, dvs. ämnen som hämmar ett av de enzym som katalyserar ett av stegen i omvandlingsprocessen för att på så sätt minska nitratbildningen och därmed utlakningen. Man anför två skäl:

1. Effektivisera växternas upptagning av kväve under säsongen, dvs. höja skördarna.
2. Minska utlakningen och därmed spara miljön.

Det finns emellertid flera tungt vägande skäl som talar *mot* en användning av nitrifikationshämmarna. Det måste anses absurt att möta den ökande kemikaliseringen och intensiteten i jordbruket med ytterligare skördehöjande kemikalier. Det är de höga och ofta obalanserade kvävegivorna som är den stora boven i nitratutlakningsdramat, inte den naturliga nitrifikationsprocessen.

Hemställan

Med hänvisning till det i motionen anförda hemställs
att riksdagen beslutar att hos regeringen begära ett förslag om ett förbud mot användandet av nitrifikationshämmare.

Stockholm den 26 januari 1987

Viola Claesson (vpk)

Jan Jennehag (vpk)